

Mottaker
Advokatfirmaet Thommessen AS
Postboks 1484 Vika
0116 OSLO

Siri Teigum

Deres ref.:

Vår ref.: 2013/0619-16

Saksbehandler: Andrew Kenneth Essilfie
Saksansvarlig: Gjermund Nese

Dato: 07.11.2013

Avgjørelse A2013-26 - Norsk Eiendom AS - konkurranseloven § 12, jf. § 11 - avslag på anmodning om å gripe inn mot Statens kartverk

1 Sakens bakgrunn

- (1) Konkurransetilsynet viser til brev av 4. september 2013 hvor Norges Eiendomsinformasjon AS (heretter benevnt som "NE" klager inn Statens kartverk (heretter benevnt som "Kartverket") for overtredelse av konkurranseloven § 11.
- (2) NE er et selvfinansiert aksjeselskap som er eiet av Nærings- og handelsdepartementet. NE har tidligere vært eid av Justisdepartementet. Om lag halvparten* av NEs omsetning kommer fra enerettsavtaler og den resterende halvparten fra konkurranseutsatt virksomhet. NE har i henhold til avtale oppgaver knyttet til drift og videreutvikling av den elektroniske Grunnboken. NE har i henhold til samme avtale hatt enerett på å avgi informasjon fra den elektroniske Grunnboken til det profesjonelle markedet. Videre leverer NE verdiøkte tjenester gjennom NEs avgiversystem EDR, som henter rådata fra Grunnboken og Matrikkelen.
- (3) NE selger sine produkter til blant andre forhandlere, som igjen videreselger produktene til sine slutt kunder, eventuelt etter ytterligere bearbeidelse. Blant NEs forhandlere er følgende:
  - [redacted] som videreselger produktene til slutt kunder som [redacted] kommuner/kemnere, hele justissektoren og inkassoselskaper.
  - [redacted] som videreselger produktene til blant andre [redacted].
  - [redacted] som videreselger produktene til blant andre [redacted].
- (4) Kartverket er en statlig forvaltningsbedrift som var underlagt Miljøverndepartementet, men som nylig har blitt flyttet til Kommunaldepartementet. Kartverket er omtalt i Miljøverndepartementets budsjettproposisjon til Stortinget for 2013 som "det nasjonale fagorganet for kart, geodata og eignedomsinformasjon".
- (5) Som følge av ny offentlighetslov, samt implementering av videreformidlingsdirektivet, besluttet Justisdepartementet at NEs enerett til formidling av informasjon fra Grunnboken skulle avvikles 31. desember 2010. Det ble også besluttet at ansvaret for Grunnboken overføres fra Justisdepartementet til Kartverket fra 1. januar 2011. Kartverket ble bedt om å

* [Under utarbeidelse av offentlig versjon av denne avgjørelsen har Norsk Eiendomsinformasjon AS i e-post 10. desember 2013 opplyst at det korrekte er at en tredjedel av omsetningen er knyttet til enerettsavtaler.]

etablere et avgivergrensesnitt som gjør det mulig for flere enn NE å hente grunnboksdata med sikte på verdiøkning av slike data og konkurranse i forhandlerleddet.

- (6) Det fremgår av klagen at i tillegg til avgivelse av rådata mot betaling til aktører som NE, vil Kartverket for fremtiden selv tilby markedet, herunder forhandlerne som i dag er NEs kunder, bearbejdede og verdiøkte produkter. Klager er av den oppfatning at Kartverket således vil etablere seg som konkurrent til aktører som NE.
- (7) Klager angir at Kartverkets nye prismodell, som skal gjelde for tilgang til kart- og eiendomsdata fra 1. januar 2014, legger til rette for marginskvis i nedstrøms markedet, i strid med konkurranse-loven § 11. Videre fremholder klager at prismodellen legger til rette for usaklig forskjellsbehandling av Kartverkets kunder i strid med konkurranse-loven § 11.
- (8) Konkurransetilsynet avholdt møte med NE 1. oktober 2013 og har vært i ytterligere kontakt med selskapet per telefon og e-post mens det ble avholdt møte med Kartverket 22. oktober 2013. Konkurransetilsynet har også vært i kontakt med Kartverket per telefon og e-post i etterkant av sistnevnte møte.
- (9) Konkurransetilsynet mottok e-post fra klager datert 29. oktober 2013, hvor det ble orientert om at nye opplysninger i saken underbygger at Kartverket foretar en usaklig forskjellsbehandling mellom sine kunder ettersom Kartverket legger til rette for at én av NEs konkurrenter, ved å ha nødvendig kunnskap om kostnadene på delabonnement fra Kartverket for NE og andre markedsaktører, vil kunne overta NEs nåværende kunder. Klager understreker i denne sammenheng at slik atferd er egnet til å skade konkurransen.

2 Konkurransetilsynets vurdering

- (10) Konkurransetilsynet kan pålegge foretak eller sammenslutninger av foretak som overtrer forbudene i konkurranse-loven §§ 10 og 11 å bringe overtredelsen til opphør, jf. konkurranse-loven § 12 første ledd.
- (11) Konkurransetilsynet mottar svært mange henvendelser om påståtte overtredelser av § 10 og § 11. Konkurransetilsynet har ikke ressurser til å realitetsbehandle alle disse henvendelsene, og har adgang til å avslå en anmodning om påbud om opphør på bakgrunn av en prioritetsvurdering, jf. Konkurranse-loven § 12 tredje ledd. Konkurransetilsynet har således en betydelig skjønsmessig adgang til å prioritere sine ressurser og derved hvilke saker det finner hensiktsmessig å ta opp til behandling.
- (12) Konkurransetilsynet har etter en konkret helhetsvurdering ikke funnet grunnlag for å prioritere ytterligere ressurser til videre behandling av saken. I denne vurderingen har tilsynet sett hen til sakens omfang, betydning og de ressurser som vil være påkrevd for å ta endelig stilling til om konkurranse-lovens forbudsbestemmelser er overtrådt. Tilsynet har i vurderingen også hensyntatt den betydelige saksmengden som for tiden er til behandling.
- (13) Konkurransetilsynet gjør videre oppmerksom på at ettersom foretak som mener seg rammet av en overtredelse i strid med konkurranse-loven §§ 10 og 11 selv kan forfølge forholdet ved å reise sak for domstolene vil ikke klager være avhengig av at Konkurransetilsynet involverer seg i saken og eventuelt griper inn for å beskytte seg mot en overtredelse.
- (14) Konkurransetilsynet er, til tross for beslutningen om ikke å prioritere ytterligere ressurser til å forfølge denne saken, takknemlig for å motta henvendelser som kan bidra til å øke tilsynets markedskunnskap, herunder vise hvordan et marked fungerer.

- (15) Avgjørelsen kan påklages innen tre uker, jf. Konkurranseloven § 12 tredje ledd. En eventuell klage stiles til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, men stiles til Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Gjermund Nese (e.f.)
avdelingsdirektør